Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Metodyka badań terenowych - ćwiczenia , PG_00140054		
Kierunek studiów	Archeologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2024/2025
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Mateusz Cwaliński	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Mateusz Cwaliński	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	20.0	52

Cel przedmiotu	Celem ćwiczeń jest przygotowanie studentów do obycia praktyk wykopaliskowych i przyszłej pracy. Są one nastawione na praktyczne wykorzystanie teoretycznej wiedzy o rodzajach badań terenowych, historii ich rozwoju ze szczególnym naciskiem na badania wykopaliskowe, metod ich prowadzenia i postępowaniu od momentu przygotowań do pełnej realizacji.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_K03] Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie edukacji i promocji dziedzictwa archeologicznego	Wykazuje otwartość na kooperację z różnymi grupami społecznymi w celu rozpowszechniania wartościowej wiedzy archeologicznej i promocji ochrony dziedzictwa archeologicznego, wykazuje gotowość do inicjowania takich działań.	[SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_K05] Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	Ma świadomość wagi prowadzenia badań terenowych w sposób optymalny pod względem merytorycznym i ekonomicznym.	[SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_K06] Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: -przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych -dbałości o dorobek i tradycje zawodu archeologa	Ma świadomość problemów etycznych związanych z prowadzeniem badań terenowych, zdaje sobie sprawę z własnej odpowiedzialności za postrzeganie zawodu archeologa.	[SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_W08] Zna i rozumie podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z archeologią	Zna i rozumie podstawowe ekonomiczne, prawne oraz etyczne uwarunkowania badań terenowych archeologii.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Ostrożnie ocenia własną wiedzę i umiejętności i wykazuje otwartość na opinie ekspertów w przypadku problemów związanych z prowadzeniem badań terenowych.	[SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_W04] Zna różne kierunki badań archeologicznych, takich, jak archeologia procesualna, kognitywna, kontekstualna, gender studies itp.	Zna różne kierunki badań archeologicznych i ich wpływ na metodykę badań terenowych, zna historię rozwoju badań archeologicznych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W06] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologia	Zna najważniejsze metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologii polowej, rozumie kontekst ich stosowania.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_U08] Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	Potrafi samodzielnie planować i organizować pracę związaną z realizacją zadań z metodyki badań terenowych.	[SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Wykazuje krytycyzm w stosunku do pozyskiwania źródeł archeologicznych w sposób niezgodny z metodyką.	[SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_K04] Jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie ochrony i zarządzania dziedzictwem archeologicznym	Wykazuje otwartość na kooperację z różnymi grupami społecznymi w celu rozpowszechniania wartościowej wiedzy archeologicznej i promocji ochrony dziedzictwa archeologicznego, wykazuje gotowość do inicjowania takich działań.	[SK6] demonstracja umiejętności praktycznych [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta
	[ARCHL3_U02] Potrafi poprawnie dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia właściwe dla pracy archeologa (w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjnych), w celu rozwiązywania złożonych i nietypowy problemów z zakresu archeologii	Potrafi poprawnie dobierać i stosować właściwe metody i narzędzia właściwe dla pracy terenowej archeologa.	[SU6] demonstracja umiejętności praktycznych [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Treści przedmiotu	Ćwiczenia obejmują praktyczne czynności warsztatowe związane z prowadzeniem badań wykopaliskowych. Ćwiczenia w terenie: - prezentacja i nauka zastosowania podstawowych instrumentów pomiarowych, - obsługa niwelatora, pomiary wysokościowe i wykonanie ciągu niwelacyjnego - wytyczanie wykopów z użyciem podstawowych przyrządów mierniczych oraz sprzętu geodezyjnego - zakładanie siatki pomiarowej, stabilizacja punktów w terenie - rysowanie planów i profili
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wstęp do archeologii. Umiejętność liczenia i wykonywania podstawowych działań matematycznych, wykonania rysunku technicznego.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Realizacja zadań do samodzielnego rozwiązania przez studenta	50.0%	40.0%
Kolokwium	51.0%	60.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	Barker P.1994 Techniki wykopalisk archeologicznych, Warszawa.Brzeziński W., Kobyliński Z.(red.)1999 Wykrywacze metali a archeologia, Warszawa.Buko A., Urbańczyk P. (red.)2000 Archeologia w teorii i praktyce, Warszawa.Harris E.1989 Zasady stratygrafii archeologicznej, Warszawa.Hensel W.,1986 Teoria i praktyka badań archeologicznych, vol. 1, Wrocław.Kobyliński Z. (red.)1998 Pierwsza pomoc dla zabytków archeologicznych, Warszawa.1999 Metodyka ratowniczych badań archeologicznych, Warszawa.1999 Metodyka badań archeologiczno-architektonicznych, Warszawa.Ławecka D.2003 Wstęp do archeologii, Warszawa.Renfrew C., Bahn P.2002 Archeologia. Teorie, metody, praktyka, Warszawa.Misiewicz K.2006 Geofizyka archeologiczna, Warszawa.
Uzupełniająca lista lektur	Bitner-Wróblewska A. i in.,1996 Nowe możliwości wykorzystania metody planigraficznej w badaniach archeologicznych, Archeologia Polski, t. 41, z. 1-2, s. 7-38Brzeziński W., (red.)2000 Metody badań wykopaliskowych, WarszawaCarandini A.1981 Storie Dalla Terra. Manuale dello scavo archeologico, De Donato - BariCzajkowski K., Gładki M.,2004 Zastosowanie cyfrowej fotogrametrii naziemnej w dokumentacji architektonicznej i archeologicznej, Monument. Studia i Materiały KOBiDz, t.1, red. J. Gąssowski, Warszawa, s. 37-56Czopek S.,2000 Wstęp do muzealnictwa i konserwatorstwa archeologicznego, Rzeszów.Dzieduszycki W., Wrzesiński J. (red.)2009 Metody. Źródła. Dokumentacja. Funeralna Lednickie, spotkanie 11, Poznań.Gołębnik A. 2001 Organizacja badań i podstawowe założenia metodyczne, [w:] Badania archeologiczne terenu przyszłego Centrum Dominikańskiego wGdańsku, A. Gołębnik (red.), Światowit, Suplement Series P: Prehistoryk and Middle Ages, vol. 6, s. 37-90.2004 Z definicją czy bez, czyli rzecz o warstwach, [w:] Archeologia Et Historia Urbana, Elbląg, s. 351-362.Hester R.T., Heizer F. R, Graham A. J.1975 Field methods in Archaeology, London.Hensel W., Donato G., Tabaczyński S. (red.)1986 Teoria i praktyka badań archeologicznych, WrocławSławik Ł., Zapłata R., 2011, LIDAR w archeologii zagadnienia wprowadzające, 2011, (w:) Digitalizacja dziedzictwa archeologicznego - wybranezagadnienia, (red.) R. Zapłata, Lublin, s. 207-232, (współautor Ł. Sławik) - http:// wiedzaiedukacja.eu/archives/55353Donato, S. Tabaczyński (red.), Wrocław.Walanus A., Goslar T.2009 Datowanie radiowęglowe, Kraków.

	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	- Jak założyć wykop archeologiczny przy użyciu tasmy mierniczej oraz niwelatora? - Jak założyć wykop archeologiczny przy użyciu tachimetru? - Jakie metody geofizyczne stosowane są w archeologii? - Jak wykonać rysunek techniczny profilu stratygraficznego? - Jak wypełnić kartę KEZAL na podstawie danych zgromadzonych w toku badań terenowych? - Jak przeprowadzić badania wykopaliskowe na stanowisku osadowym? - Jak przeprowadzić badania wykopaliskowe na stanowisku cmentarnym? - Jak przeprowadzić badania powierzchniowe?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.